

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, SPALIO-OCTOBER 12, 2017 • Vol. CVIII NR. 118

Kaina 1.50

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-11-17

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 126 dienos!

„Tikslas – Amerika“: per 16 parų – 8424 nuotraukos

AISTĖ ŽEMAITIENĖ

Tikslas – Amerika” projekto žygis per Ameriką viršijo visus lūkesčius. Vietos lietuviams padedant, savanoriams vienuolijoje šiaur rytinių JAV valstijų pavyko aplankyti net 301 lietuvišką vietą. Visos jos, su tiksliais GPS koordinatėmis, atguls į interaktyvų žemėlapi. Kaip sakė projekto vadovas Augustinas Žemaitis, žymių plane bus gerokai daugiau nei planuota.

„Iš pradžių žadėjome aplankyti 100 objektų. Vėliau, bendraujant su Amerikos lietuviams internetu, paaiškėjo, kad jų gali būti apie 200. Tačiau realybė pasirodė dar nuostabesnė: atvykus į istorinius lietuvių rajonus, pabendravę gyvai, vieną po kito išvysdavome vis daugiau ir daugiau objektų: vienoje pusėje, žiūrėk, paminklas sovietinės Lietuvos okupacijos aukoms, kitoje – buvusi lietuvių mokykla su išlikusiu Vyčiu fasade“, – džiaugėsi projekto sumanytojas.

Jono Basanavičiaus kadaise Baltimorėje palikti daiktai, eksponuojami Baltimorės lietuvių muziejuje
– 2 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Iškeliavo žmogus-orkestras... – 3 psl.

Lietuviška diena
Sardinijoje – 10 psl.

Prasmingi šeštadieniai

Pirma diena mokykloje vaikams paliko neblėstančių įspūdžių.

Bostono lituanistinėje mokykloje

Rugsėjo 16 d. Bostono lituanistinė mokykla (BLM) sukviėtė mokytojus ir mokinius į Mokslo metų atidarymo šventę. Skambėjo Lietuvos ir mokyklos himnai bei daug šventinių sveikinimų. Vaikai susipažino su mokytojais ir laikėsi lietuviško papročio – pirmą dieną mokytojams padovanoti gėlytę. Mokyklos direktorė Gaila Narkevičienė mokslo metų pradžios proga apie šventę, naujų mokslo metų lūkesčius, mokslo programas ir lituanistinių mokyklų svarbą kalbina mokyklos mokytojus.

Kaip praėjo pirmoji mokslo metų diena?

Jūratė Cook, darželio mokytoja: Nuostabiai ir paliko neblėstančių įspūdžių. Vaikučiai įdėmiai klausėsi, labai stengėsi puošti savo rėmelius, buvo nuostabu jaustis mokytoja. Pagalbininkė Ramutė buvo nepakartojama ir labai padė-

jo šią dienele paversti svarbia tiek man, tiek mūsų vaikučiams.

Norma Šnipienė, ilgus metus dirbanti profesionali pedagogė, 2 klasės mokytoja: Antros klasės vaikučiai džiaugėsi susipažinimo žaidimu. Vėliau mes piešėme, skaitėme ir tėveliams deklamavome priedainį iš „Pagranduko“. Mokiniai buvo patenkinti savo pasiekimais.

Ko tikėtės iš šių mokslo metų?

Renata Duros, pirmus metus dirbanti BLM lopšelio klasės mokytoja: Tikiuosi grįžti prie mokytojavimo, sėkmingai įsilieti į mokytojų gretas. Man – tai puiki proga išreikšti savo meilę vaikų literatūrai, muzikai, menui. Tikiuosi, kad savo užsidedimą, aistrą perduosiu ir vaikams. Norėčiau juos sudominti mūsų tautosakos grožiu ir savitumu. Labiausiai tikiuosi, kad smagiai leisime laiką, draugausime.

– 4 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Ir senatvė kupina malonumų, jei tik mokama ja naudotis. – Seneca.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Pustapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Prasmingi šeštadieniai Bostono lituanistinėje mokykloje

Atkelta iš 1 psl.

Ką jums reiškia BLM?

Eglė Šleženė, veteranė, buvusi JAV LB Švietimo tarybos narė ir BLM direktorės pavaduotoja: Jau 12 metų BLM yra mano šeimos dalis. Jau nebeįsivaizduoju, kad galėtume nelankyti šeštadienės mokyklos. Džiaugiuosi, kad pradėjusi dirbti BLM susipažinau su tiek daug nuostabių ir įdomių žmonių, kurie ir toliau stiprina Bostono lietuvių bendruomenę.

Kuo skiriasi BLM prieš 25 metus ir dabar?

Daiva Navickienė, profesionali pedagogė, buvusi BLM vedėja, JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė, BLM 4 klasės mokytoja: Gal didžiausias skirtumas yra tai, kad beveik visi tėveliai atvykę iš Lietuvos ir kad daug vaikų vasaras leidžia Lietuvoje.

Esate viena iš lietuvių kalbos programos ir priemonių bendraautorė, BLM praktikančė. Ką tikėtis atlikti šiais metais?

Rita Mikeliūnė, BLM praktikančė, 9 B klasės lietuvių kalbos mokytoja: Šiais mokslo metais lietuvių kalbos mokysiu vyriausius BLM mokinius. Tikiuosi įgyti patirties mokant lietuvių kalbos, kaip paveldėtosios kalbos. Esu įsitikinusi, kad ši patirtis pravers toliau kuriant mokymo programą bei mokymo priemones.

Kaip sekasi dirbti pagal naujas programas?

Orinta Kalibaitienė, įgimamė 3 klasės mokytoja: Didžiulė pagalba šiais metais yra Ritos Mikeliūnės ir Gailos Narkevičienės sukurtos užduotys, pritaikytos būtent lituanistinių mokyklų programai. Puiškūs pratimai! Ši medžiaga tikrai palengvins mokymą pagal programą, ir visi mokytojai tai galės daryti vienodai ir nuosekliai. Užduotys yra net ir su paaiškinimais bei patarimais mokytojams, kaip jas atlikti. Nekantrauju išbandyti su savo trečiokais!

Kodėl Jums Lietuvos pažinimo sritis artima?

Danutė Mileika, profesionali operos dainininkė, BLM dėstanti Lietuvos pažinimą: Džiaugiuosi turėdama progos patį išgilinti į mūsų krašto istoriją, tradicijas. Lietuvos pažinimas yra labai plati tema, kur galima rasti vietos viskam, taip pat ir muzikai. Su malonumu ruošiuosi pamokoms. Niekad nemaniau, kad savo darže auginsiu linus, kad galėčiau vaikams geriau paaiškinti, iš kur atsiranda lino drobės ir kas yra spalviai. Tikiuosi, kad nors mažytę dalelę to entuziazmo ir noro giliau pažinti Lietuvą sugebėsiu perduoti savo mokiniais.

Esate lituanistė, mokote etnokultūros ir vesite „Pipirų“ ratelio užsiėmimus. Kas Jums svarbiausia?

Dana Vainauskienė, etnokultūros mokytoja, „Pipirų“ ratelio vedėja: Bostono mokykloje yra tiek daug gerų ir stiprių mokytojų, tad nusprendžiau šiek tiek nuėiti į kitą kryptį, beje, labai susijusią su lietuviškos puoselėjimu – etnokultūra. Koks platus ir įvairus gali būti lietuviškos mokymo ir skleidimo darbas! Viskas čia telpa...

Nuostabu, kad mokykla sudaro galimybę vaikams plačiau ir giliau susipažinti su kultūriniu paveldu. Minime ir tradicines šventes, ir papročius, kalbame apie amatus, kulinarinį paveldą, muzikos instrumentus, lietuvių liaudies dainas ir t.t. Iš mokytojų atsiliepiamų žinau, kad vaikams labai patinka lietuvių liaudies žaidimai. Tad mieliau jų mokau, kartu dainuojame, šokame...

Šiais metais veikia pradės „Pipirų ratelis“. Turiu didelių planų. Norėčiau ypač pritraukti kuo daugiau jaunų šeimų, kurių vaikučiai dar nėra mokyklinio mažiaus (nuo 18 mėn. iki 3 metų). „Neringos“ šeimų stovykloje jau daug metų vedu programėlę „Tėveliai ir aš“ ir suprantu, kad gali būti džiaugsmas kartu su tėveliais žaisti, dainuoti ir daug ko išmokti...

Man svarbu, kad jaunos šeimos, vaikai, paaugliai burtųsi prie lietuvių bendruomenės, mokytojų tęsti lietuvių. Senoji karta sugebėjo sukurti ben-

Gausus būrys Bostono lituanistinės mokyklos moksleivių ir mokytojų pradėjo naujus mokslo metus. Mokyklos direktorė Gaila Narkevičienė stovi antra iš kairės.

druomenės, išlaikyti bažnyčias, garsinti Lietuvos vardą, manau, kad dabar atėjo laikas įsitraukti į šį svarbų darbą ir naujai kartai. Didelėje šeimoje visada daugiau šypsenų ir patirties.

Kokie šių metų pirmokai?

Ramunė Keegan, 1 klasės mokytoja: Šių metų pirmokai smalsūs, tarpusavyje bendraujantys, jūdri ir domisi naujais dalykais. Vaikai stengiasi kalbėti lietuviškai ir jaučiasi lituanistinės mokyklos dalimi. Jų piešiniukuose atsiranda lietuviška trispalvė, kas byloja, kad jie save laiko lietuviais.

Mokote suaugusius. Kokie jie? Kas juos skatina?

Irena Šebedienė, suaugusiųjų grupės mokytoja: Suaugusius iš Bostono apylinkių lietuvių kalbos mokau daugiau kaip 20 metų. Bostono lituanistinėje mokykloje jau ketveri metai susidaro nemaža grupė norinčių išmokti lietuviškai. Vadiname tai mažyčių stebuklu. Šiais mokslo metais užsiregistravo 15 mokinių nuo 16 iki 77 m. Visi jie skirtingų profesijų, interesų, amžiaus, kilmės, tačiau juos vienija bendras tikslas ir begalinis noras: išmokti suprasti, kalbėti ir rašyti lietuviškai, susipažinti su lietuvių kultūra ir istorija. Žmonės ryžtasi mokytis dėl įvairių priežasčių. Dauguma jų – ne dėl karjeros. Vieniems tiesiog įdomu. Jie siekia ne tik išmokti kalbą, bet ir susipažinti su kalbos istorija. Dauguma nori išmokti dėl savo šeimos narių, kalbančių lietuviškai, arba dėl giminaičių, draugų, gyvenančių Lietuvoje. Visi mokiniai turi svajonę apsilankyti Lietuvoje. Vieni – pirmą kartą, kiti norėtų dažniau ten nuvykti ar net mokyti Lietuvoje, kad patobulintų savo lietuvių kalbos žinias. Kai kurie suaugusiųjų klasę lanko jau keletą metų, patys papildomai mokosi vasarą, todėl savo iniciatyva jau laikė lietuvių kalbos lygio egzaminą mokykloje.

Suaugusius mokinius toliau mokyti motyvuoja tai, kad jie jau gali susikalbėti, skaityti spaudą ar knygeles bei daug ką suprasti žodnyo pagalba. Mo-

kiniai atrado naują – ypatingų bičiulių, nes visus juos sieja ta pati gija: lietuviškų šaknų suvokimas, panašių tautinių vertybių ieškojimas ar noras suprasti seniai į Ameriką atvykusius prosenelius ar artimųjų giminę, kilusią iš Lietuvos. Visi besimokantys vertina lietuvių kalbos archaiškumą ir lietuvių dainuojamąją tautosaką. Suaugusieji su dideliu entuziazmu mokosi dainuoti folklorinių dainų, pakiliai nusiteikę dalyvauja mokyklos kalėdinės „Eglutės“ pasirodymuose.

Jūsų manymu, kodėl svarbu lankyti lietuvišką mokyklą?

Rita Lapšienė, lituanistė, direktorės pavaduotoja: Mano, mamos, kurios sūnus jau baigė BLM, požiūris labai aiškus – mamos ir tėveliai, dėkite visas pastangas, kad jūsų vaikai lankytų mokyklą ir kuo anksčiau. Mažiukai dar neįvertins svarbos, bet suširas draugu, mokymamiesi smagiai leis laiką. Būdami vyresni jie supras, kokias galimybes jiems tai atveria – stovyklos JAV ir Lietuvoje, stažuotės, dalyvavimas lietuviškose organizacijose ir t.t. Iš tiesų, jeigu ir BLM baigimo pažymėjimas nebus užskaitytas jo mokykloje, tai neturi didelės reikšmės. Kalbos mokėjimas jam atveria langą į kita pasaulį, kurio neturi jo amerikiečiai draugai.

Pamatysite – paaugliams labai svarbu būti skirtingiems, kažkuo išsiskirti iš kitų. Dabar sūnus man dėkingas, kad verčiau iš lovos šeštadieniais, versdavau daryti namų darbus (vėliau ir neragina) man juos darė dėka mokytojų. Dabar jis vertina, ką jam duoda lietuviškas paveldas ir retos kalbos mokėjimas.

Nors jums ir atrodo, kad universitetai dar už knū, patikėkite, tas laikas labai greit ateis. Vėlg tie, kurie baigė lituanistines mokyklas (užskaitytas ar ne) turės privalumą. Kai parašai, kad 10 metų lankai paveldo mokyklą šeštadieniais, patikėkite, net didžiausiems skeptikams tai daro įspūdį – jie ne tik sparė kamuoli, bet ir mokėsi, o tėveliai mokojo pinigų už papildomą vaikų lavinimą ir aukovo laisvalaikį.

Suaugusiųjų klasės moksleivius vienija bendras tikslas ir noras išmokti kalbėti ir rašyti lietuviškai, susipažinti su lietuvių kultūra ir istorija. Aido Jakubėno ir Gintaro Sekmoko nuotraukos